

یادداشت

بحران نیروی انسانی در نهاد آموزش

● **محمدرضا نیک‌نژاد:** به گفته وزیر آموزش‌وپرورش میانگین سابقه کاری کارکنان وزارتخانه‌اش ۲۳ سال است؛ همچنین او در جایی اشاره می‌کند که چالش مهم نهاد آموزش کمبود نیرو به دلیل قرارگرفتن سالانه ۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار نفر در شرایط بازنشستگی است. نیروی انسانی در گسترده‌ترین و مهم‌ترین وزارتخانه کشور پی ببریم، پوشیده نیست که بخشی از این بحران دست‌پخت فانی، وزیر پیشین و وزیر کنونی به‌عنوان معاون پشتیبانی اوست. در دوران وزارت فانی بارها از زبان او شنیده شد که باید در ۱۰ سال آینده یک‌چهارم نیروهای آموزش‌وپرورش را یکاهیم تا فضا برای کاهش هزینه فراهم شود. چنین رویکردی بی‌گمان ریشه بحران نیروی انسانی امروز در این وزارتخانه است. وضع پیش‌آمده هشدار نسبت به برنامه‌ها و سیاست‌هایی است که بدون بررسی‌های پیامدهای آن پیاده می‌شوند و گاه آسیب‌های جبران‌ناشدنی را به دنبال دارد؛ اما وزیر آموزش‌وپرورش در هفته‌های گذشته برای گذر از بحران نیروی انسانی چند راهکار ارائه داده است که مهم‌ترین‌شان به‌کارگیری بازنشستگان، نوشتن تفاهم‌نامه با برخی از دانشگاه‌ها، افزایش نیروها و ساعت‌های حق‌التدریس و برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت در دانشگاه فرهنگیان برای داوطلبان شغل معلمی بوده است. بی‌گمان بررسی تک‌تک این راهکارها در این یادداشت کوتاه نمی‌گنجد.

ازاین‌رو اشاره‌وار به دو مورد پرداخته می‌شود.

۱- نخستین راهکار وزیر، به‌کارگیری نیروهای بازنشسته است. آموزگار برای پیشبرد برنامه‌های آموزشی باید سرشار از انرژی و انگیزه و نوآوری باشد و توانای برای رویارویی با مسئله‌های تازه در فرایند یادگیری – یاددهی، برخورد با نواآموزان از دبستان تا دبیرستان نیازمند درک سن‌وسال و خواسته‌های آنان، برابری، توانایی برای تغییر نقش معلم از بزرگسالی به کودکی و نوجوانی و… است. از دیگر سو معلمی، حرفه‌ای فرساینده است. آموزگاری که بهترین سال‌های عمر خویش را صرف آموزش نوابالگران کرده است، دیگر توان و انرژی نخستین برای پویایی در فرایند آموزش را ندارد و به دلیل اختلاف سنی زیاد با دانش‌آموزان و شکاف نسل‌ها بسیاری از دیدگاه‌ها و رفتارهای آنان را به‌سختی درک می‌کند. چنین وضعی بی‌گمان بر فرایند آموزش کارگر می‌افتد و آموزش را از هدف‌های بی‌اش‌دور می‌کند. این وضع هنگامی تشدید می‌شود که بیشتر بازنشستگان برای پرکردن شکاف ژرف میان دریافتنی و هزینه‌های زندگی به کار روی می‌آورند و شور‌بخثانه تن به نوعی استثمار می‌سپارند؛ برای نمونه اکنون و در آغاز سال نو آموزشی هنوز هم حق‌الزحمه‌های پنج‌وَنیم‌ماه از سال گذشته به این عزیزان پرداخت نشده و شاید این برجسته‌ترین عامل دل‌سردی و بی‌انگیزگی این نیروها باشد.

۲- اما راهکار دیگر وزیر برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت برای داوطلبان حرفه معلمی در دانشگاه فرهنگیان یا دانشگاه‌های دیگر است. شور‌بخثانه این راهکار برخلاف گفته‌های ایشان و البته نقدشان به وزیران پیشین درباره به‌کارگیری نیروهای آموزش‌ندیده در نهاد آموزش است. چنین راهکاری از هم در وزارتخانه‌ای که نقش پرورش نسل‌های آینده را برعهده دارد، بسیارسیار آسیب‌زاست. هنگامی که چنین راهکاری را با ساختار تربیت معلم برخی کشورها مانند فنلاند با شش سال آموزش پژوهش‌محور، آن هم به‌عنوان دومین حرفه جذاب برای ادامه تحصیل، می‌سنجیم، تنها افسوس‌مان را در پی دارد. شور‌بخثانه گویا وزیر با قول کاهش هزینه‌ها در آموزش‌وپرورش وارد دولت شده است و امروز برنامه‌های خویش را بر پایه این قول به پیش می‌برد. باید به وزیر هشدار داد که این ره که می‌رود به ناگجایاب آموزشی است و بی‌گمان چنین راهکارهایی بر ناکارآمدی آشکار و پنهان آموزش‌وپرورش خواهد افزود. دست‌اندرکاران نباید هدف‌های ارزشمند آموزش را فدای صرفه‌جویی‌های کوتاه‌مدت کنند. جناب وزیر آموزش در بحران است، برن دامن نزنید.

دریچه

پیش‌قدمی علمای اهل سنت برای جلوگیری از «ازدواج کودکان»

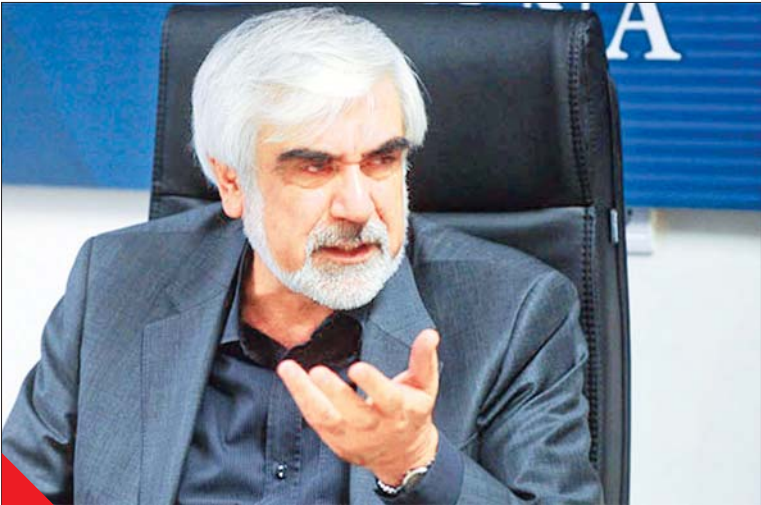
● معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده گفت: گزارش‌هایی ارائه شده مبنی‌بر اینکه دریافت برخی هزینه‌های درمان از مادران باردار در سیستان‌وبلوچستان آنها را دچار مشکل کرده است که این موضوع را از طریق وزارت بهداشت پیگیری و مشکل مادران باردار استان را برطرف خواهیم کرد. معصومه ابتکار بیان کرد: در زمینه ارائه خدمات اولیه بهداشتی، به‌ویژه به مادران و زنان باردار در سیستان‌وبلوچستان پیشرفت‌های زیادی در دولت یازدهم انجام شده است. معاون رئیس‌جمهور همچنین با اشاره به نشست خود با علمای اهل سنت سیستان‌وبلوچستان تصریح کرد: در این نشست تصمیمات بسیار خوبی در مورد جلوگیری از ازدواج دختران در سنین پایین اتخاذ شد. وی بیان کرد، با اجرای برنامه‌های متنوع فرهنگی می‌توان از ازدواج دختران در سنین پایین جلوگیری کرد که علمای اهل سنت سیستان‌وبلوچستان در این زمینه پیش‌قدم شده‌اند.

جامعه

معاون شهرسازی و معماری شهردار تهران در گفت‌وگو با «شرق»:

بخش‌نامه‌هایی برای گران‌کردن تخلف

محمدعلی نجفی خط‌ونشان جدیدی برای شوراهای معماری مناطق ۲۲گانه شهرداری تهران کشید

عکس: ایسنا

هر موضوعی بر اساس مصلحت‌های شهر سنجیده می‌شود. اما اینکه چرا با وجود این همه افراد ذی‌صلاح و بررسی تخصصی باز هم مواردی از تخلفات وجود دارد، به دلیل این است که برخی نقایص و ابهامات در طرح تفصیلی وجود دارد و این طرح که سندن‌زیردستی برح کمیسیون ماده پنج است، تعیین تکلیف‌های لازم را ندارد. نظر من هم این است که مجموعه‌هایی مثل پالادیوم که الان مورد اعتراض شورای شهر هم هست، در چنین محله مسکونی و معبری شلوغ و محدود زمینه سلب آرامش و اختلال در شهر شده است و باید آنها توجیه می‌کردند.

او با بیان اینکه بارها گفته شده شهرداری تخلف را مجاز می‌کند تا از راه تخلف درآمد کسب کند، درست نیست و در این باره باید گفت که از ۱۰ کمیسیون ماده صد که تخلفات را بررسی می‌کند، سه عضو اصلی قوه قضائیه، وزارت کشور و یکی هم شورای شهر هستند. او افزود: این سه نهاد این تخلفات را بررسی و تعیین تکلیف می‌کنند، چطور می‌گویند شهرداری می‌گوید خلاف کنند تا در نهایت درآمد برای شهرداری باشد. باید توجه داشت که بین صدور پروانه و ساخت فاصله‌ای وجود دارد و تخلفات هم در این فاصله اتفاق می‌افتد، زیرا آنچه به عنوان مجازات در انتظارشان است، برایشان صرف می‌کند. معاون شهردار می‌گوید شهردار تهران می‌خواهد با این دو بخش‌نامه و بخش‌نامه‌های بعدی موجود هم از بین نرود و مردم احساس نکنند شهرداری مجموعه‌ای است که حقوق مردم را ضایع می‌کند. حجت تأکید کرد که دو بخش‌نامه اخیر و آنچه در امتداد آن اعلام می‌شود، در جهت شفافیت کامل است تا کارها در نهایت صحت و سلامت انجام شوند. او خطاب به کارکنان شهرداری‌های مناطق گفت که در این روند حتما باید مشکلات مردم حل شود و کاری روی زمین نماند. معاون شهردار تهران تصریح کرد: اینکه در بخش‌نامه خواسته‌ایم تا همه اقدامات در سیستم الکترونیک انجام شود تا از توافقات زیرمیزی جلوگیری شود و همه اقدامات در سیستم شفاف باشد و کنترل شود. او در پاسخ به این سؤال که با این توضیحات می‌توان گفت پیش از این چنین مسائلی مرسوم بوده است؟ توضیح داد: «نامرسم هم نبوده است؛ یعنی عموم مناطق و شهرداران هدفشان رفع مشکل بوده، ولی امکان سوءاستفاده در برخی از جهات فراهم بوده است و ما می‌خواهیم این فرایند را مهار کنیم. به عبارتی می‌خواهیم مواضع اتهام را دور کنیم تا دیگر شهرداری محلی برای بده و بستان تلقی نشود.

حجت در پاسخ به این سؤال که بسیاری از تخلفات عمده در شهر تهران مجوزهایی از کمیسیون ماده ۵ داشته‌اند و آیا شهرداری می‌تواند روال عملکرد این کمیسیون را هم اصلاح کند؟ گفت: این کمیسیون، کمیسونی قانونی است که وجوه متعددی دارد و نظر شهرداری در آن یک وجه است و یک رای هم دارد و

مسیر به‌صرفه‌بودن تخلف را ببندد تا عده‌ای با پول خلاف دادن، منتفع نشوند. در این مسیر شهرداری هرگز به این فکر نکرده که از این اقدامات درآمد کسب کند و ما می‌دانیم که این اقدامات بازتاب و تبعات اجتماعی بسیاری دارد که همه آنها دیده شود. حجت اذعان کرد که با این اقدامات جمعی از درآمدهای شهرداری تهران کاسته می‌شود و افزود: ما تخمینی از این میزان هم داریم، اما فعلا نمی‌توان این آसार را اعلام کرد، اما در هر صورت بر درآمد‌ها اثرگذار است. در عین حال، باید تأکید کنم که شهرداری به دنبال درآمد پایدار است و درآمد از محل این تخلفات پایدار نیست و در بلندمدت مردم از این شفافیت و اطمینان که در شهرداری به وجود می‌آید، رضایت خواهند داشت.

به گزارش «شرق»، شهردار سابق تهران در ابتدای شروع به کار خود شفافیت در امورات مالی و به‌خصوص حوزه‌های شهرسازی را در دستور کار خود قرار داده بود، اما این موضوعات بیشتر در حد حرف ماند و بسیاری اشکالات فنی و اجرایی که در حوزه شهرسازی زمینه تخلف را فراهم می‌کرد، ادامه داشت و دارد. شهرداری تهران در این سال‌ها طرح جامع تهران و طرح‌های تفصیلی را تهیه و تصویب و اجرایی کرد، اما از همان زمان ابلاغ طرح و استفاده در مناطق شهرداری تهران بارها اعلام شد که این طرح‌ها اشکالات ساختاری دارند و زمینه تخلفات جدی را فراهم می‌کند، اما توجهی نشد. علاوه بر این، محمدباقر قالیباف در همان سال‌های ابتدایی کار خود مجموعه‌هایی را به عنوان درون‌شهری و مراجعات به شهرداری‌های مناطق و کاهش بروکراسی مرسوم و در نهایت افزایش نظارت بر حوزه شهرسازی ایجاد کرد، اما این مجموعه‌ها نه تنها باری از شهرداری‌های مناطق کم نکردند، باعث زحمت بیشتری برای شهروندان شدند و حالا شهروندان باید علاوه بر شهرداری مناطق بخشی از کارشان را در این دفاتر با پرداخت مبالغی انجام دهند. به عبارتی، مداخله شهرداری تهران به حوزه‌های پرجاشی نظیر حوزه شهرسازی که یک سر آن مسائل مالی است، حساسیت‌های زیادی دارد که می‌تواند طرح‌ها را با شکست مواجه کند. باید دید شهردار جدید تهران در صدور بخش‌نامه‌های ساختاری کم‌سابقه خود به مقاومت درونی مجموعه شهرداری تهران و تبعات آن برای زندگی روزمره شهروندان توجه خواهد کرد یا خیر.

خبر

آخرین وضعیت بدهی سازمان بیمه سلامت

● **ایسنا:** مدیرعامل سازمان بیمه سلامت از پرداخت مطالبات داروخانه‌های طرف قرارداد با این سازمان بیمه‌گر در چند روز آینده خبر داد. ظاهر موهبتی با بیان اینکه یکی از چالش‌های جدی پیش‌روی سازمان‌های بیمه‌گر، تأمین منابع مالی پایدار است، اظهار کرد: سازمان بیمه سلامت که ۹۵ درصد بودجه آن از طریق بودجه عمومی تأمین می‌شود، با مشکلات جدی مواجه بوده و اثرات آن به طور مستقیم به ارائه‌دهندگان خدمت وارد می‌شود. بیمارستان‌های دولتی، مؤسسات خصوصی، مراکز تصویربرداری و داروخانه‌ها در معرض این آسیب‌ها هستند و گایه‌های به‌حقی به مجموعه بیمه‌ای کشور دارند. وی میزان مطالبات مؤسسات خصوصی، داروخانه‌ها و بیمارستان‌های دولتی در سال ۹۵ از این سازمان را حدود چهار هزار میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: حدود ۴۲ هزار مؤسسه طرف قرارداد ارائه‌کننده خدمت با سازمان بیمه سلامت وجود دارد که خوشبختانه با تدابیر صورت‌گرفته مقرر شده در چند روز آینده مطالبات داروخانه‌ها در سال ۹۵ در سراسر کشور تسویه شود. در بعضی استان‌ها پرداخت مطالبات داروخانه‌ها به فروردین امسال نیز رسیده و بخشی از مطالبات در سال ۹۵ بیمارستان‌های دولتی که انصافا در شرایط سختی قرار دارند، پرداخت شده است. مدیرعامل سازمان بیمه سلامت ادامه داد: اخیرا جلسه‌ای با حضور وزیر بهداشت، اقتصاد، دارایی و رئیس خزانه‌داری کل کشور داشتیم تا اعتباراتی که از سوی سازمان برنامه و بودجه به سازمان بیمه سلامت تخصیص یافته است، محقق شود. ما موظفیم ارائه‌دهندگان خدمات سلامت از جمله مؤسسات خصوصی، داروخانه‌ها، بیمارستان‌های دولتی و خصوصی را حمایت و منبع مالی را تأمین کنیم. بنابر اعلام اداره کل روابطعمومی امور بین‌الملل سازمان بیمه سلامت ایران، موهبتی همچنین اضافه کرد: داروخانه‌های بخش خصوصی از تعدد و تکرر بیشتری برخوردار هستند و با توجه به اینکه بنگاه اقتصادی کوچکی به شمار می‌روند و حجم مطالبات آنها نسبت به بیمارستان‌های دولتی کمتر است، پرداخت مطالبات‌شان راحت‌تر است. در حال حاضر بیمارستان‌های دولتی چهار تا پنج ساه از سال ۹۵ را از ما مطالبه دارند و امیدواریم تخصیص اعتبار به زودی تأمین شده و این مطالبات هم پرداخت شود.

تاریخ: ۱۳۹۶/۷/۶

مدیرعامل محترم سازمان زیباسازی شهر تهران

سلام!

از شما درخواست می‌کنیم روی شیشه اتوبوس ها تبلیغ نکنید.

آدم احساس خفگی می‌کند، خیابان را نمی‌بیند. خیلی بد است.

با توجه به وضع آلودگی هوا،

ما هم بیرون اتوبوس و هم داخل اتوبوس ها احساس خفگی می‌کنیم،

تازه ما که با خود روی شخصی بیرون نمی‌آییم

و هیچ نقشی در آلوده کردن هوا نداریم.

شهروند اتوبوس نشین تهرانی

پ.ن: راستی خودتان می‌دانید که منوع هم هست.